

Ивана Б. Стојановић*

Висока туристичка школа струковних студија, Београд

Tanja Dinić, Nina Polovina (2017)

***OSNOVNI SAOBRAĆAJNI VIŠEJEZIČNI REČNIK –
SRPSKI/ FRANCUSKI/ NEMAČKI/ ENGLESKI***

Termini iz oblasti saobraćaja, transporta, logistike, komunikacija i tehničkih nauka.

**Beograd: Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet, 4
toma po 163 str.
(ukupno: 652 str.)**

Крајем 2017. године у издању Саобраћајног факултета Универзитета у Београду из штампе је изашло прво издање вишејезишног речника за четири језика струке под називом: *Osnovni saobraćajni višjezični rečnik – SRPSKI, engleski, francuski i nemački termini iz oblasti saobraćaja, transporta, logistike, komunikacija i tehničkih nauka* (или: *Osnovni saobraćajni višjezični rečnik – FRANCUSKI, srpski, nemački i engleski termini iz oblasti saobraćaja, transporta, logistike, komunikacija i tehničkih nauka*; или: – *NEMAČKI, srpski, engleski i francuski termini iz oblasti saobraćaja, transporta, logistike, komunikacija i tehničkih nauka*; или: – *ENGLESKI, srpski, francuski i nemački termini iz oblasti saobraćaja, transporta, logistike, komunikacija i tehničkih nauka*), ауторки мр Тање Динић и др Нине Половине, које од 2001. године предају француски (Динић) и немачки (Половина) језик струке на Саобраћајном факултету у Београду.

Наиме, овако конципиране публикације *Основног саобраћајног вишејезичног речника* у 4 (четири) једнаке свеске од по 163 стране (с варирањем једног од три страна језика струке са српским као матерњим) првенствено су, према речима ауторки, намењене студентима основних академских студија на

---

* ivanastan@yahoo.com

Саобраћајном факултету Универзитета у Београду. У укупном броју, ове публикације садрже приближно 10.000 (десет хиљада) одредница, и то за сваки од четири језика по 2.500 (две хиљаде и петсто) одредница, распоређених у засебне томове, као што је горе неведено. Стога, ради лакшег коришћења датог језика струке, сваки део (свеска) почиње различитим језиком као уводним, а речи су свуда наведене абecedним редом.

Имајући у виду мултидисциплинарност студијског програма саобраћаја, ауторке овог не тако обимног, али изразито практичног вишејезичног речника пре свега су настојале да уврсте основне појмове из области које се изучавају на почетним нивоима првог степена образовања на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду. Осим тога, узимајући у обзир професионалну и махом инжењерску оријентацију студената којима предају, стремљења и жеље обе ауторке у великој мери су биле и да се студенти упознају са стручним терминима с којима ће се преваходно сусретати у пракси, те да их на овако приступачан и сажет начин могу правовремено усвојити још током студија. На основу одлуке Уређивачког одбора Саобраћајног факултета Универзитета у Београду број 581/2 од 12. октобра 2017. године, како је наведено на другој страни сваког тома, ове публикације су одобрене за употребу у настави и као помоћни уџбеници.

Будући да је, како и саме ауторке кажу у уводној речи, вишејезичност заиста неопходна у савремено доба, било на европском научном простору, било на тржишту рада, свака одредница је дата паралелно са еквивалентима на сва четири језика, те би потреба за оваквим речником могла бити суштинска не само академцима којима је првенствено намењен, већ и бројним стручњацима различитих профила. Тако су, поред термина из области саобраћаја у све четири публикације, како стоји и у самом поднаслову речника, наведене и одреднице из области: транспорта, логистике, комуникација и техничких наука. Објашњење скраћеница које су коришћене за обележавање рода именица у немачком и француском језику дато је одмах на почетку сваког речника након уводних речи аутор-

ки (**f** – ženski rod imenice, **m** – muški rod imenice, **n** – srednji rod imenice, **pl** – množina imenice, **v.** – vidi), dok su na kraju svakog дела дате коришћена библиографија, као и детаљне биографије обе ауторке. У неким случајевима приказани су и синоними појединих стручних појмова (са одговарајућом ознаком рода именице), уколико оне ближе одређују дату одредницу, нарочито у немачком и француском, али и у српском и енглеском језику, нпр. (Немачки као полазни језик, стр. 15):

NEMAČKI	SRPSKI	ENGLESKI	FRANCUSKI
Bahnsteig <i>m</i> , Plattform <i>f</i>	peron	platform	quai <i>m</i>

Интересантно је да се одредница '**quai**' *m* у француском речнику (стр. 117) јавља као хомонимна реч чак три пута и приказује у свим њеним различитим значењима, као и у оквиру синтагме, те и у њеним еквивалентним значењима у остала три језика:

FRANCUSKI	SRPSKI	NEMAČKI	ENGLESKI
quai <i>m</i>	peron	Bahnsteig <i>m</i> , Plattform <i>f</i>	platform
quai <i>m</i>	kej, dok	Kai, <i>m</i>	wharf
quai (<i>m</i>) d'embarquement et de débarquement, tablier (<i>m</i>) du quai	operativna obala	nutzbare Kailänge <i>f</i>	quay space, quay apron

Поред бројних одредница, синонима, хомонима и уобичајених стручних синтагми, речници садрже и бројне изразе, како показује пример који следи (Српски као полазни језик, стр. 85):

srpski	– 'plaćanje u roku od 30 dana po dobijanju računa (fakture)'
engl.	– 'payment within 30 days of receipt of invoice'
fr.	– 'paiement (<i>m</i>) sous 30 jours à compter de la

- nem.   réception de la facture'
 – 'Zahlung (f) innerhalb von 30 Tagen nach
 Rechnungserhalt'

Слично се запажа и у одељку речника са енглеским као по-
 лазним (стр. 105), на примеру следеће дефиниције:

- engl.   – 'planning and financing of trans-European
 transport networks'
 српски   – 'planiranje i finansiranje transevropskih
 saobraćajnih mreža'
 fr.   – 'planification (f) et financement (m) des réseaux
 transeuropéens de transport'
 nem.   – 'Planung (f) und Finanzierung (f) der
 transeuropäischen Verkehrsnetze'

Као што се на основу датих примера може видети, *Osnovni saobraćajni višjezični rečnik*, сачињен према савременим лингвистичко-методичким референтним упутствима, а ипак у комбинацији са класичним лексикографским поступцима и истовремено у складу са практичним иновативним решењима, свакако се може сматрати и погодним училом и средством за рад не само за студенте којима је првенствено намењен, него и за све потенцијалне кориснике (наставнике, средњошколце, учеснике у саобраћају/транспорту, и сл.), који се у свакодневном животу сусрећу са овим или сличним појмовима у оквири-
 ма различитих професионалних делатности у којима је неиз-
 бежан нарочито страни језик/ језици струке, као и за све оне
 који се служе макар једним од овде понуђених страних језика у
 свакодневној комуникацији. Иако израђен пре свега према лич-
 ним искуствима самих ауторки, а на основу претпостављених
 потреба будућих корисника, за семантичко-синтаксичку обраду
 лексике послужио је и обиман списак наведене литературе при-
 ложене на крају књиге, помоћу које је, уз истрајан труд и предан
 рад какав је неопходан при састављању било ког, а нарочито
 овако специфичног речника језика струке, настао и врло поуздан,
 систематичан, савремен и изузетно приступачан вишеје-
 зични приручник. Стога верујемо да ће ови речници наићи и на
 веома широку употребу од стране бројних корисника.